

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความก้าวหน้าทางด้านวิชาการ ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งแนวทางของกระบวนการดังกล่าวถือเป็นหลักการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาให้ทันยุคทันสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาของประเทศ และพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง มุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสารการคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำ ประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก คือ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างเพียงพอ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ ในการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมรักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะขึ้น ได้ตามบริบทและจุดเน้นของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 7)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ที่สถานศึกษามุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นลักษณะเฉพาะให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่ต้องจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลักษณะภายในของบุคคลเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่น ๆ ที่ชุมชนต้องการให้เกิดขึ้นเป็นลักษณะนิสัยและบุคลิกที่ดีงาม ได้แก่ ความรัก ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ความซื่อสัตย์ สุจริต ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ การอยู่อย่างพอเพียง ความมุ่งมั่นในการทำงาน ความรักความเป็นไทย และการมีจิตสาธารณะ

จุดเน้นของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องปลูกฝังและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา ในขณะที่จัดการเรียนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควบคู่ไปกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของสาระการเรียนรู้รายปี/รายภาคนั้น ๆ โดยในแต่ละปี/ภาคเรียนสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินและใช้ประเมินในลักษณะของการวินิจฉัย นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนในปีต่อไป

ดังนั้นสถานศึกษาต้องกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ที่สถานศึกษาต้องการปลูกฝังให้แก่ผู้เรียนเป็นกรณีเฉพาะ นอกเหนือจากที่กำหนดหรือเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามบริบท ซึ่งสถานศึกษาต้องกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินผล ให้ชัดเจน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและประเมินผลตามการจัดหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในแต่ละระดับ และประเมินผลรวมด้าน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในแต่ละระดับ แล้วนำผลการประเมินไปเป็นเกณฑ์การ ผ่านหลักสูตรแต่ละระดับ ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 29-30)

จากผลการวิจัยพบว่า เด็กไทย อยากรเรียนเก่ง แต่ขาดจิตสำนึกสาธารณะ ไม่สนใจ กิจกรรมและหลักคุณธรรม และชอบ โทกโทก ทำให้ชุมชนอ่อนแอ ซึ่งเป็นปัญหาทางเศรษฐกิจ และสังคม ส่วนใหญ่เด็กที่มีผลการเรียนเฉลี่ย 3.00 และกว่า 90% อยู่กับพ่อแม่และครอบครัวที่ ออบอุ่น เด็กถูกหลอหลอมจากครอบครัวให้เน้นเรื่องการเรียนรู้เป็นหลัก แต่ไม่มีจิตสำนึก สาธารณะทำให้เด็กแบ่งเป็น 2 ชั้น กลุ่มที่เรียนเก่งจะเกาะกลุ่มกัน เด็กที่เรียนไม่เก่งก็พยายามทำ พฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อสร้างพื้นที่ทางสังคมของตนเอง (สุริยเดว ทรีปาตี, 2550) ถ้าบุคคลมี จิตสำนึกสาธารณะบกพร่อง มีน้อยหรือ ขาดไป จะมีผลกระทบต่อหลายระดับทั้งต่อตนเอง ครอบครัวองค์กร ชุมชน ประเทศชาติ และระดับโลก (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2547 : 2) จิตสาธารณะ เป็นความรับผิดชอบซึ่งเกิดขึ้นจากภายใน คือความรู้สึกนึกคิด จิตได้สำนึกตลอดจนคุณธรรม จริยธรรมซึ่งอยู่ในจิต และส่งผลสู่การกระทำภายนอก ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าเกิดจาก การขาดจิตสำนึกของคนส่วนรวมในสังคมเป็นสำคัญ เช่น ปัญหายาเสพติดเกิดจากความเห็นแก่ ตัว ของผู้ชาย ไม่นึกถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับสังคม ปัญหามลพิษเกิดจากความไม่รับผิดชอบต่อ สังคม จิตสำนึก จำเป็นต้องส่งเสริม ปลูกฝังให้เด็กไทยมีจิตสำนึก หรือจิตสาธารณะ ให้มี ความรู้สึกเป็นเจ้าของต่างๆ ร่วมกันมีสิทธิในการใช้และมีหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณสมบัติ ร่วมกัน การปลูก ฝังให้เด็ก ไทย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็นการสร้างคุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญในการปลูกจิตสำนึกให้รู้จักเสียสละ ร่วม แรงร่วมใจ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เป็นการลดปัญหาที่เกิดขึ้น ในสังคม ช่วยกันพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้

เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม และโลก ในยุคสังคมหลังฐานความรู้จะมุ่งเน้นไปสู่เรื่องของ การใส่ใจและการแบ่งปัน คือการที่คนเรามีค่านิยมในเรื่องจิตสาธารณะก็จะทำให้คนเราเกิดความใส่ใจและห่วงใยกัน และ ในขณะที่เดียวกันเราก็นำเอาความรู้หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีออกไปเผยแพร่และแบ่งปันกัน ซึ่งทั้งหมด คือหัวใจหลักของการพัฒนาทุนมนุษย์ (สุวิทย์ เมธินทรีย์, 2550)

จิตสาธารณะ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่จะต้องปลูกฝังให้ผู้เรียน ได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งเป็นพื้นฐานที่มีต่อความรับผิดชอบต่อสังคม การมีจิตสาธารณะ เป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง แม้จะได้รับการอบรม สั่งสอน ถ้าหากใจไม่ยอมรับ จิตสาธารณะก็จะไม่เกิด ถ้าสามารถปลูกฝัง ส่งเสริม หรือพัฒนาให้เด็กมีจิตสำนึกสาธารณะ ด้วยวิธีการต่างๆ จะทำให้เด็กมีจิตใจที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว อาสาดูแลรับผิดชอบต่อสมบัติส่วนรวม มีการใช้สมบัติของส่วนรวมอย่างเห็นคุณค่า ใช้อย่างทะนุถนอม รู้จักการแบ่งปัน โอกาสในการใช้ของส่วนรวมให้ผู้อื่น เมื่อเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ปัญหาที่เกิดการเอารัดเอาเปรียบคนอื่น ปัญหาการทำลายสาธารณะสมบัติต่างๆ จะลดลง การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์พวกพ้องก็จะลดน้อยลง และจะนำมาสู่สังคมที่พัฒนาขึ้น (นวรินทร์ ตาก้อนทอง, 2551 : 5-6)

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า การส่งเสริม การปลูกฝังจิตสาธารณะของผู้เรียนเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะสร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ได้ทราบการพัฒนาของผู้เรียนว่ามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนดหรือไม่อย่างไรมีข้อบกพร่องในเรื่องใดควรปรับปรุงพัฒนา ปลูกฝัง และส่งเสริมคุณลักษณะที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งๆขึ้นไป เพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ไว้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อสร้างและหาคุณภาพแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 2.เพื่อสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน

จิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านจิตสาธารณะสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 มี 2 ตัวชี้วัด 6 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ และพึงพอใจ มี 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ทำงานด้วยความเต็มใจ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญา

ด้วยความสมัครใจ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 แบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือ
สร้างความสุขให้กับผู้อื่น

ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชน และสังคม
มี 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การดูแลรักษา สาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อ โรงเรียน ชุมชนและสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 3 เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของ

ส่วนรวมตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาค
เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2
จำนวนนักเรียน 5,358 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2, 2554)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 372 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรการคำนวณของ Taro Yamane ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียนที่บ่งบอกให้เห็นอุปนิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ความถูกต้อง ที่มีอยู่ในจิตใจของผู้เรียน ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียน สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมด้วยจิตวิญญาณปฏิบัติตนในการช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ โดยไม่หวังผลตอบแทน และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม การเสียสละไม่เอาใจเอาเปรียบ ความซื่อสัตย์ สุจริต การรักษาและการใช้สมบัติส่วนรวม รวมถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ คือ

1. ด้านช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ หมายถึง การปฏิบัติตนอาสาหรือช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจ ไม่เอาใจเอาเปรียบผู้อื่น
2. ด้านอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน หมายถึง การปฏิบัติตนในการช่วยเหลือ เสียสละ ต่อผู้อื่นด้วยความยินดีเต็มใจ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน
3. ด้านแบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น หมายถึง การปฏิบัติตนรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ ร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้น
4. ด้านดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ หมายถึง การปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาดสถานศึกษา สาธารณประโยชน์ มีส่วนร่วมในการดูแลและรักษาทรัพย์สินการปฏิบัติตนไม่โกหกหลอกลวง ไม่ลักขโมยหรือคดโกง ไม่พูดเท็จ ไม่บังคับข่มขู่หรือเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน

5. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

หมายถึง การปฏิบัติตนในการดูแล บำรุง รักษาสิ่งแวดล้อม สถานศึกษา สาธารณประโยชน์

6. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎในการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด

แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ หมายถึง เครื่องมือที่สร้างขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีเนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ มีรูปแบบเป็นแบบสถานการณ์ เลือกตอบ 4 ตัวเลือก

ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ที่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ในแต่ละด้าน คือ ด้านช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ ด้านอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้านแบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ด้านดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามของส่วนรวม โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ค่าอำนาจจำแนก หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ที่ความสามารถแยกบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะต่ำออกจากบุคคลที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะสูงได้ โดยการหาสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation : r_{xy}) คำนวณได้จากสูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ ที่สามารถวัดได้ตรงตามองค์ประกอบของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูทำงานด้วยความเต็มใจ ด้านอาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน ด้านแบ่งปันสิ่งของทรัพย์สินและอื่นๆ และช่วยเหลือแก้ปัญหาหรือสร้างความสุขให้กับผู้อื่น ด้านดูแลรักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือร่วม

สร้างสิ่งที่ตั้งนามของส่วนรวม โดยการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

ความเชื่อมั่น หมายถึง คุณสมบัติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิต
 สาธารณะ ที่สามารถให้ผลการวัดที่คงและแน่นอน เมื่อมีการวัดซ้ำอีก จำนวน โดยใช้สูตร
 สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

เกณฑ์ปกติ หมายถึง คะแนนที่บอกระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิต
 สาธารณะ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ว่ามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะอยู่ในระดับใดเมื่อ
 เทียบกับกลุ่มประชากร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีคุณภาพ
2. ได้ทราบระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อใช้
 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิต
 สาธารณะให้กับนักเรียน
3. เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ
 และเป็นแนวทางในการสร้างหรือพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านจิตสาธารณะ
 ในครั้งต่อไป